Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/885

20.8.2025

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2025/885,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2025,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa täsmennetään markkinoiden väärinkäytön ehkäisemistä, havaitsemista ja siitä ilmoittamista koskevat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, epäillystä markkinoiden väärinkäytöstä ilmoittamiseen käytettävät mallipohjat sekä toimivaltaisten viranomaisten väliset koordinointimenettelyt markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi ja seuraamusten määräämiseksi siitä rajat ylittävissä markkinoiden väärinkäyttötilanteissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta 31 päivänä toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 ([1]) ja erityisesti sen 92 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) On tarpeen asettaa vaatimukset, jotka koskevat järjestelyjä, menettelyjä ja järjestelmiä, joita ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävillä tai toteuttavilla henkilöillä on oltava käytössään, jotta he voivat ilmoittaa toimeksiannoista, liiketoimista ja muista hajautetun tilikirjan teknologian (DLT-teknologia) toimintaan liittyvistä näkökohdista, kuten konsensusmekanismista, jos olosuhteet viittaavat siihen, että markkinoiden väärinkäyttöön on syyllistytty, syyllistytään tai todennäköisesti syyllistytään. Vaatimukset ovat välttämättömiä ja niillä pyritään tukemaan markkinoiden väärinkäytön estämistä ja havaitsemista. Vaatimuksilla olisi myös autettava varmistamaan, että toimivaltaisille viranomaisille toimitetut ilmoitukset toimeksiantoja, liiketoimia ja muita hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyviä näkökohtia koskevista perustelluista epäilyistä ovat merkityksellisiä, kattavia ja hyödyllisiä.

(2) Jotta voidaan varmistaa markkinoiden väärinkäytön tuloksellinen ehkäiseminen ja havaitseminen, käytössä olisi oltava asianmukaisia järjestelmiä, joilla seurataan toimeksiantoja, liiketoimia ja muita DLT-teknologian toimintaan liittyviä näkökohtia ja jotka ovat suhteessa liiketoimia ammattinsa puolesta järjestävän tai toteuttavan henkilön liiketoiminnan laajuuteen, kokoon ja luonteeseen. Järjestelmien avulla asianmukaisesti koulutetun henkilöstön olisi voitava suorittaa analyysi ilmoittavan yhteisön käytettävissä olevien objektiivisten tietojen pohjalta. Yhteisön pitäisi kerätä ylimääräisiä henkilötietoja ainoastaan asianmukaisen ihmisen suorittaman analyysin varmistamiseksi. Jotta mahdollisia sisäpiirikauppoja tai markkinoiden manipulointia tai yritystä sisäpiirikauppoihin tai markkinoiden manipulointiin voitaisiin analysoida tarkemmin, markkinoiden väärinkäytön seurantajärjestelmien olisi tuotettava hälytyksiä tiettyjen parametrien mukaisesti. Tällaisten hälytysten käyttö olisi tallennettava, jotta varmistetaan, että hälytyksiä käytetään ainoastaan markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseen. Koko prosessi edellyttää todennäköisesti jonkinasteista automatisointia.

(3) Jotta voidaan analysoida, ovatko markkinoiden väärinkäytön ehkäisemistä ja havaitsemista koskevat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt asianmukaisia, on tarpeen arvioida vaikutuksia, joita ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävällä tai toteuttavalla henkilöllä voi olla markkinoihin. Osana tätä arviointia kyseisten henkilöiden olisi arvioitava, onko heillä merkittävä tai määräävä asema millä tahansa kryptovarojen markkinoiden markkinasegmentillä, jolloin kyseisten järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen olisi oltava oikeassa suhteessa heidän asemaansa nähden.

(4) Markkinoiden väärinkäytön ehkäiseminen ja havaitseminen edellyttää, että kaikkia ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden järjestämiä tai toteuttamia toimeksiantoja ja liiketoimia seurataan jatkuvasti riippumatta siitä, toteutetaanko kyseiset toimeksiannot ja liiketoimet, mukaan lukien kryptovarojen siirrot saman kryptovarapalvelun tarjoajan asiakkaiden tileille tai tileiltä, hajautetussa tilikirjassa (lohkoketjussa) vai hajautetun tilikirjan ulkopuolella (lohkoketjun ulkopuolella).

([1]) EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

(5) On tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset säännökset, joilla yhdenmukaistetaan epäilyttäviä toimeksiantoja, liiketoimia ja muita DLT-teknologian toimintaan liittyviä näkökohtia koskevan ilmoittamisen sisältö, siihen tarkoitettu mallipohja ja ilmoittamisajankohdat, jotta voidaan helpottaa ja edistää markkinoiden väärinkäytön estämistä, havaitsemista ja siitä määrättäviä seuraamuksia koskevia yhtenäisiä strategioita ja käytäntöjä kaikkialla unionissa.

(6) Epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien seurantaan liittyvien resurssien jakamiseksi, seurantajärjestelmien keskitetyksi kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä asiantuntemuksen laajentamiseksi ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden olisi voitava asianmukaisin edellytyksin antaa tällaisten toimeksiantojen, liiketoimien ja muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien ehkäiseminen ja havaitseminen konsernin sisällä jonkun muun tehtäväksi tai siirtää tietojen analysointi ja hälytysten tuottaminen jonkun muun tehtäväksi. Tällainen tehtävien siirto ei saisi estää toimivaltaisia viranomaisia arvioimasta milloin tahansa, ovatko tehtäviin valtuutetun henkilön käyttämät järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt tosiasiallisesti markkinoiden väärinkäytön ehkäisemistä ja havaitsemista koskevien velvoitteiden mukaisia. Ilmoitusvelvollisuuden sekä velvollisuuden noudattaa tätä asetusta ja asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklaa olisi pysyttävä tehtävät siirtävällä henkilöllä.

(7) Kaupankäyntialustaa ylläpitävillä kryptovarapalvelun tarjoajilla olisi oltava asianmukaiset kaupankäyntisäännöt, joilla osaltaan ehkäistään markkinoiden väärinkäyttöä. Kyseisillä yhteisöillä olisi oltava järjestelmät, joilla ne voivat tarkastella tarjouskirjaa jälkikäteen kaupankäyntitoiminnan analysoimiseksi.

Epäilyttäviä liiketoimia ja toimeksiantoja koskevan ilmoituksen sähköistä toimittamista varten tarkoitetun yhteisen ja yhdenmukaisen mallipohjan pitäisi helpottaa viranomaisten välistä tehokasta tietojen jakamista epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista rajat ylittävissä tutkimuksissa.

(8) Kun epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen tietokentät täytetään selkeästi, kattavasti, objektiivisesti ja täsmällisesti, toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida epäilyttävät toimeksiannot ja liiketoimet nopeasti ja toteuttaa tarvittavat toimet. Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen toimittavien henkilöiden olisi voitava ilmoituksen avulla antaa toimivaltaisten viranomaisten merkityksellisinä pitämiä tietoja ilmoituksen kohteena olevista epäilyttävistä toimeksiannoista, liiketoimista tai muista hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyvistä näkökohdista sekä selittää epäilyksen taustalla olevat syyt. Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen olisi mahdollistettava myös se, että toimittavat henkilöt voivat antaa henkilötietoja, joiden avulla epäilyttävään toimintaan osallistuvat henkilöt voidaan tunnistaa, ja siten avustaa toimivaltaisia viranomaisia näiden tutkimuksissa. Tällaiset tiedot olisi annettava heti aluksi, jottei tutkinnan luotettavuus vaarannu siksi, että toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisesti käännyttävä tutkinnan aikana uudelleen sen henkilön puoleen, joka on antanut epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen. Tämän asetuksen nojalla suoritettavassa henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava kaikilta osin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([2]). Erityisesti olisi noudatettava tietojen minimoinnin periaatetta kerättäessä henkilötietoja tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

(9) Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antamisen helpottamiseksi ilmoitusmalliin olisi voitava liittää ilmoitusta tukevia asiakirjoja ja muuta aineistoa, mukaan lukien liite, jossa luetellaan epäilyttävät toimeksiannot tai liiketoimet hintoineen ja volyymeineen. Lisäksi epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevalla ilmoituksella olisi voitava ilmoittaa DLT-teknologian toimintaan liittyvästä epäilyttävästä toiminnasta.

(10) Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden ei pitäisi ilmoittaa kaikista vastaanotetuista toimeksiannoista tai toteutetuista liiketoimista, jotka ovat aiheuttaneet sisäisen hälytyksen. Tällainen vaatimus olisi ristiriidassa sen vaatimuksen kanssa, jonka mukaan on arvioitava tapauskohtaisesti, onko epäilykseen perusteltu syy.

(11) Toimeksiantojen, liiketoimien tai muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien analysoinnissa olisi otettava huomioon paitsi ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävän tai toteuttavan henkilön omat tiedot myös kaikki julkisesti saatavilla olevat tiedot, mukaan lukien tiedot avoimen hajautetun tilikirjan järjestelmään sisällytetyistä liiketoimista.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(12) Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevat ilmoitukset olisi toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä, kun on olemassa perusteltu epäily markkinoiden väärinkäytöstä. Tietyn toimeksiannon tai liiketoimen epäilyttävyyden olisi perustuttava tosiasioiden analyysiin, ei spekulointiin tai olettamuksiin. Analyysi olisi tehtävä niin nopeasti kuin on käytännössä mahdollista. Ilmoituksen toimittamisen lykkääminen uusien epäilyttävien toimeksiantojen, liiketoimien tai muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien sisällyttämiseksi siihen tai usean ilmoituksen tekemiseksi yhdellä kertaa olisi ristiriidassa sen velvoitteen kanssa, jonka mukaan on toimittava viipymättä, jos perusteltu epäily on syntynyt. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden olisi joka tapauksessa arvioitava tapauskohtaisesti, voitaisiinko useista toimeksiannoista, liiketoimista tai muista DLT-teknologian toimintaan liittyvistä näkökohdista ilmoittaa yhdellä ilmoituksella.

(13) Joissakin tilanteissa perusteltu epäily markkinoiden väärinkäytöstä voi muodostua epäillyn toiminnan jälkeen myöhempien tapahtumien tai tietojen perusteella. Tätä ei pitäisi käyttää verukkeena olla ilmoittamatta epäilyttävästä toiminnasta toimivaltaiselle viranomaiselle. Jotta tällaisessa erityistilanteessa voidaan täyttää ilmoitusvaatimukset, epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antavan henkilön olisi voitava perustella viive epäilyttävän toiminnan tapahtumisen ja markkinoiden väärinkäyttöä tai todennäköistä väärinkäyttöä koskevan perustellun epäilyksen syntymisen välillä.

(14) Jotta ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden olisi helpompi käyttää harkintaansa tarkastellessaan myöhempiä epäilyttäviä toimeksiantoja tai liiketoimia, heidän olisi voitava tarkastella uudelleen analyysejä sellaisista aiemmin toimitetuista epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevista ilmoituksista ja sellaisista DLT-teknologian käyttöön liittyvistä epäilyttävistä toimeksiannoista, liiketoimista ja toiminnasta, joiden osalta asianomainen toimivaltainen viranomainen on todennut epäilyjen olevan perusteettomia.

(15) Jotta markkinoiden väärinkäyttö voidaan estää mahdollisimman kattavasti, ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden olisi voitava hienosäätää valvontajärjestelmiään ja havaita toistuvia toimintamalleja, joiden voidaan kokonaisuudessaan katsoa johtavan perusteltuun epäilykseen markkinoiden väärinkäytöstä. Kyseiset henkilöt olisi sen vuoksi velvoitettava analysoimaan epäilyttäviä toimeksiantoja, liiketoimia, epäilyttävää toimintaa ja muita hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyviä näkökohtia, jotka eivät ole johtaneet epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen tekemiseen, ja tallentamaan tällaiset analyysit. Tallennetut analyysit voivat myös auttaa näitä henkilöitä osoittamaan asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklan noudattamisen ja toimivaltaisia viranomaisia suorittamaan niiden asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklan mukaiset valvonta-, tutkinta- ja täytäntöönpanotehtävät.

(16) Kun otetaan huomioon, että kryptovaroilla on luonnostaan rajat ylittävät markkinat, on tarpeen täsmentää toimivaltaisten viranomaisten väliset koordinointimenettelyt markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi ja siitä johtuvien seuraamusten määräämiseksi rajat ylittävissä markkinoiden väärinkäyttötilanteissa. Koordinointimenettelyillä olisi varmistettava, ettei käynnistetä ristiriitaisia tutkinta- tai täytäntöönpanotoimia. Tässä yhteydessä rajat ylittäväksi markkinoiden väärinkäytöksi olisi katsottava myös sellaiset tapaukset, joissa yhdessä jäsenvaltiossa suoritetaan epäilyttäviä liiketoimia liittyen kryptovaraan, joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi toisessa jäsenvaltiossa, ja tapaukset, joissa asianomainen kryptovarapalvelun tarjoaja toimii useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa.

(17) On tarpeen vahvistaa säännökset, jotka koskevat epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevien ilmoitusten jakamista toimivaltaisten viranomaisten kesken. Asiaa koskevat vaatimukset ovat tarpeen liiketoimia koskevan raportointijärjestelmän puuttuessa, jotta voidaan varmistaa markkinoiden tehokas valvonta ja tehokkaat täytäntöönpanotoimet sekä estää vastaanottavalle viranomaiselle hyödyttömien suurten tietomäärien siirtäminen.

(18) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä ’ESMA’, on toimittanut komissiolle.

(19) ESMA on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([3]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(20) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 ([4]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 22 päivänä tammikuuta 2025,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevalla ilmoituksella’ ilmoitusta sellaisesta epäilyttävästä toimeksiannosta tai liiketoimesta, mukaan lukien sen peruuttaminen tai muuttaminen, ja muusta hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyvästä näkökohdasta, johon liittyen olosuhteet saattavat viitata siihen, että markkinoiden väärinkäyttöön on syyllistytty, syyllistytään tai todennäköisesti syyllistytään;

2) ’sähköisillä välineillä’ tietoja sähköisesti käsitteleviä (mukaan lukien digitaalinen pakkaaminen), tallentavia ja siirtäviä laitteita, jotka käyttävät kaapeleita, radioaaltoja, optisia tekniikoita, tai muita elektromagneettisia välineitä;

3) ’konsernilla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ([5]) 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyä konsernia;

4) ’toimeksiannolla’ jokaista toimeksiantoa, mukaan lukien jokainen tarjous, riippumatta siitä, onko kyseessä ensimmäinen toimeksianto, toimeksiannon muutos, ajantasaistus vai peruutus, ja riippumatta sen tyypistä.

2 artikla

Yleiset vaatimukset

1. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on otettava käyttöön järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt ja pidettävä niitä yllä, jotta voidaan varmistaa

a) kaikkien vastaanotettujen ja välitettyjen toimeksiantojen ja kaikkien kryptovaroilla toteutettujen liiketoimien tosiasiallinen ja jatkuva seuranta sellaisten toimeksiantojen ja liiketoimien estämiseksi, havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi, joissa olosuhteet viittaavat siihen, että markkinoiden väärinkäyttöön on syyllistytty, syyllistytään tai todennäköisesti syyllistytään;

b) DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien tehokas ja jatkuva seuranta sellaisten hajautetun tilikirjan teknologian, mukaan lukien konsensusmekanismi, toimintaan liittyvien muiden näkökohtien havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi, joihin liittyen olosuhteet viittaavat siihen, että markkinoiden väärinkäyttöön on syyllistytty, syyllistytään tai todennäköisesti syyllistytään;

c) epäilyttäviä liiketoimia tai toimeksiantoja koskevien ilmoitusten lähettäminen toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti ja käyttäen liitteessä olevaa mallia.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita sovelletaan sellaisiin toimeksiantoihin, liiketoimiin ja muihin DLT-teknologian toimintaan liittyviin näkökohtiin, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä, riippumatta siitä,

a) missä ominaisuudessa toimeksianto on annettu tai liiketoimi on toteutettu;

b) millaisista asiakkaista on kyse;

c) onko toimeksiannot annettu tai liiketoimet toteutettu kaupankäyntialustalla vai sen ulkopuolella.

3. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt

a) ovat tarkoituksenmukaisia ja oikeassa suhteessa mainittujen henkilöiden ja yritysten liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen;

b) arvioidaan säännöllisesti toteuttamalla vähintään kerran vuodessa tarkastus ja sisäinen tarkastelu sekä saatetaan tarvittaessa ajan tasalle;

c) on dokumentoitu selkeästi kirjallisessa muodossa, mukaan lukien niiden mahdolliset muutokset tai ajantasaistukset, tämän asetuksen soveltamiseksi; dokumentoituja tietoja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan.

4. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on pyynnöstä toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot 3 kohdassa tarkoitetusta arvioinnista, mukaan lukien tiedot käyttöön otetusta automatisoinnin tasosta.

3 artikla

Estäminen, seuranta ja havaitseminen

1. Asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen on

a) katettava kaikki kaupankäyntitoimet, joita ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävät tai toteuttavat henkilöt toteuttavat;

b) tuotettava hälytyksiä, jotka osoittavat toiminnan, jota on analysoitava tarkemmin mahdollisen markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi;

c) mahdollistettava se, että kaupankäyntialustaa ylläpitävät kryptovarapalvelun tarjoajat voivat

   i) analysoida erikseen ja vertailevasti kutakin toteutettua liiketointa ja kutakin kaupankäyntialustan järjestelmissä tehtyä, muutettua, peruutettua tai hylättyä toimeksiantoa;

   ii) estää samalla kaupankäyntialustalla havaittuja toistuvia toimintamalleja;

d) mahdollistettava se, että ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävät tai toteuttavat henkilöt voivat analysoida erikseen ja vertailevasti kutakin kaupankäyntialustalla ja sen ulkopuolella toteutettua liiketoimea ja kutakin annettua, muutettua, peruutettua tai hylättyä toimeksiantoa riippumatta siitä, onko toimeksiannot ja liiketoimet annettu ja toteutettu hajautetun tilikirjan avulla, sekä DLT-teknologian toimintaan liittyviä näkökohtia, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä.

2. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on otettava käyttöön ja ylläpidettävä järjestelyjä ja menettelyjä, joilla varmistetaan riittävä ihmisen tekemän analysoinnin taso sellaisten liiketoimien ja toimeksiantojen seuraamisen, havaitsemisen ja tunnistamisen yhteydessä, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävät tai toteuttavat henkilöt saavat kerätä ylimääräisiä henkilötietoja yksinomaan ihmisen suorittaman analyysin asianmukaisen tason varmistamiseksi.

3. Sovellettaessa asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklan 1 kohtaa henkilöiden, jotka ammattinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia kryptovaroilla, on käytettävä tieto- ja viestintäteknisiä järjestelmiä siinä määrin kuin se on asianmukaista ja oikeassa suhteessa heidän liiketoimintansa laajuuteen, kokoon ja luonteeseen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tieto- ja viestintäteknisiin järjestelmiin on sisällyttävä tieto- ja viestintätekniset järjestelmät, joilla voidaan jälkeenpäin lukea ja analysoida automaattisesti tarjouskirjan tietoja sekä tehdä niihin hakuja taaksepäin. Järjestelmien kapasiteetin on oltava riittävä käytettäväksi algoritmikauppaympäristössä.

Toisessa alakohdassa algoritmikaupalla tarkoitetaan kryptovaroilla tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäiset parametrit, kuten toimeksiannon käynnistämisen, ajoituksen, hinnan ja määrän sekä toimeksiantojen hoidon niiden jättämisen jälkeen siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan; tähän eivät kuulu järjestelmät, joita käytetään ainoastaan toimeksiantojen reitittämiseen yhdelle tai useammalle kaupankäyntialustalle, sellaiseen toimeksiantojen käsittelyyn, johon ei sisälly kaupankäynnin parametrien määritystä, toimeksiantojen vahvistamiseen tai kaupan jälkeiseen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn.

4. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävät tai toteuttavat henkilöt saavat kirjallisella sopimuksella ulkoistaa kolmannelle osapuolelle tai siirtää samaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ([6]) 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyyn konserniin kuuluvalle oikeushenkilölle, jäljempänä 'tarjoajat', tehtäviä, jotka liittyvät sellaisten toimeksiantojen, liiketoimien tai muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien ehkäisemiseen, seurantaan, havaitsemiseen ja tunnistamiseen, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä, mukaan lukien tietojen, kuten toimeksiantoja ja liiketoimia koskevien tietojen, analysointi ja hälytysten tuottaminen. Henkilöt, jotka siirtävät tai ulkoistavat kyseiset tehtävät, ovat edelleen vastuussa kaikkien tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2023/1114 92 artiklan mukaisten velvoitteidensa noudattamisesta. Jos kyseiset tehtävät ulkoistetaan kolmannelle osapuolelle, tehtävät ulkoistavien henkilöiden on aina noudatettava seuraavia vaatimuksia:

a) henkilöllä on oltava tarvittava asiantuntemus ja resurssit, jotta kyseinen henkilö voi

   i) arvioida tarjottujen palvelujen laatua ja palveluntarjoajien organisaation asianmukaisuutta;

   ii) valvoa ulkoistettuja palveluja;

   iii) hallita jatkuvasti tehtävien ulkoistamiseen liittyviä riskejä;

b) henkilöllä on oltava suora pääsy kaikkiin tietojen analysointia ja hälytysten tuottamista koskeviin merkittäviin tietoihin.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa kirjallisessa sopimuksessa on kuvattava tehtävät siirtävän tai ulkoistavan henkilön sekä tarjoajan oikeudet ja velvollisuudet. Siinä on esitettävä myös perusteet, joilla tehtävät siirtävä tai ulkoistava henkilö voi irtisanoa sopimuksen.

5. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on osana toisessa alakohdassa tarkoitettuja järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä säilytettävä viiden vuoden ajan tiedot sellaisten toimeksiantojen, liiketoimien ja DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien analyysistä, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä. Tietoihin on sisällyttävä tehty analyysi ja perustelut epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen toimittamiselle tai toimittamatta jättämiselle. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on pyynnöstä toimitettava nämä tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle.

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

4 artikla

Koulutus

Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on järjestettävä ja tarjottava tehokasta ja kattavaa koulutusta henkilöstölle, mukaan lukien toimeksiantojen ja liiketoimien käsittelyyn osallistuva tai DLT-teknologian toiminnasta vastaava henkilöstö, joka osallistuu sellaisten toimeksiantojen, liiketoimien ja muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien ehkäisemiseen, seurantaan, havaitsemiseen ja tunnistamiseen, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä. Koulutusta on järjestettävä säännöllisesti, ja sen on oltava tarkoituksenmukaista ja oikeassa suhteessa liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen.

5 artikla

Epäilyttävistä toimeksiannoista tai liiketoimista ilmoittaminen

1. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on otettava käyttöön ja ylläpidettävä tehokkaita järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä, joiden avulla he voivat arvioida epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen toimittamista varten, liittyykö yksittäiseen toimeksiantoon, liiketoimeen tai muuhun DLT-teknologiaan liittyvään näkökohtaan olosuhteita, jotka viittaavat siihen, että markkinoiden väärinkäyttöön on syyllistytty, syyllistytään tai todennäköisesti syyllistytään. Järjestelyihin, järjestelmiin ja menettelyihin on sisällyttävä asianmukaisen tasoinen ihmisen suorittama analyysi.

2. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on tehtävä epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskeva ilmoitus

a) käyttämällä epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen mallia, joka esitetään liitteessä, ja täyttämällä ilmoitettavien toimeksiantojen, liiketoimien tai muiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien näkökohtien kannalta merkitykselliset tietokentät selkeällä ja täsmällisellä tavalla sekä liitettävä mukaan mahdolliset ilmoitusta tukevat asiakirjat tai liitteet;

b) käyttämällä kyseisen toimivaltaisen viranomaisen määrittelemiä sähköisiä välineitä.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan b alakohtaa toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käytettävät sähköiset välineet verkkosivustollaan ja varmistettava, että kyseisillä sähköisillä välineillä varmistetaan tietojen täydellisyys, eheys ja luottamuksellisuus siirron aikana.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevien ilmoitusten on perustuttava tosiseikkoihin ja analyyseihin, joissa on otettu huomioon kaikki ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden saatavilla olevat tiedot.

3. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on varmistettava ja säilytettävä epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevassa ilmoituksessa vahvistettujen tietojen luottamuksellisuus sekä varmistettava, ettei epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen kohteena oleva henkilö eikä kukaan muu henkilö, jonka ei tarvitse tietää epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antamisesta ilmoittavaan henkilöön liittyvän tehtävänsä tai asemansa takia, saa tietoonsa seuraavia seikkoja:

a) sitä, että 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut hälytykset on tuotettu;

b) arviota, joka voi johtaa epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen toimittamiseen;

c) sitä, että ilmoittava henkilö täyttää epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen lähettämättä ilmoituksen kohteena olevalle henkilölle tietopyyntöä tiettyjen tietokenttien täyttämistä varten;

d) sitä, että epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskeva ilmoitus on annettu tai annetaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

6 artikla

Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen ajoitus

1. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on varmistettava, että heillä on käytössään tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen toimittamiseksi viipymättä, kun on olemassa perusteltu epäily markkinoiden väärinkäytöstä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin, järjestelmiin ja menettelyihin on sisällyttävä mahdollisuus ilmoittaa myös aiemmin toteutuneesta epäilyttävästä liiketoimesta, toimeksiannosta tai muusta DLT-teknologian toimintaan liittyvästä näkökohdasta, jos epäilys on syntynyt myöhempien tapahtumien tai tietojen pohjalta. Tällaisissa tapauksissa ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on selostettava epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevassa ilmoituksessa syyt, joiden takia epäillyn rikkomuksen ja ilmoituksen antamisen välillä on viive, ottaen huomioon tapauksen erityisolosuhteet.

3. Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki asiaankuuluvat lisätiedot, jotka ne saavat tietoonsa epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antamisen jälkeen, ja niiden on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tämän pyytämät tiedot ja asiakirjat.

7 artikla

Ilmoitusten vaihto toimivaltaisten viranomaisten kesken

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevat ilmoitukset käyttäen komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/2545 ([7]) liitteessä IV vahvistettua tietojen oma-aloitteiseen toimittamiseen tarkoitettua lomaketta.

2. Tiedot toimittavan toimivaltaisen viranomaisen on liitettävä epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskeva ilmoitus 1 kohdassa tarkoitettuun lomakkeeseen, eikä sen tarvitse kääntää ilmoitusta vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen kielelle. Tiedot toimittavan toimivaltaisen viranomaisen on liitettävä mukaan kaikki epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevaan ilmoitukseen liitetyt asiakirjat, joissa täsmennetään tietojen antamisen oikeusperusta.

8 artikla

Koordinointimenettelyt rajat ylittävien markkinoiden väärinkäyttötilanteiden havaitsemiseksi ja seuraamusten määräämiseksi niistä

1. Toimivaltaisen viranomaisen, joka epäilee, että rajat ylittävää markkinoiden väärinkäyttöä on tapahtunut, on saattanut tapahtua tai saattaa tapahtua, on ilmoitettava alustava arviointinsa tilanteesta ilman aiheetonta viivytystä muille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille, mukaan lukien mahdolliset niiden kaupankäyntialustojen toimivaltaiset viranomaiset, joilla kryptovara on otettu kaupankäynnin kohteeksi.

Kun vastaanottavat toimivaltaiset viranomaiset saavat tiedon rajat ylittävistä markkinoiden väärinkäyttötilanteista, niiden on ilman aiheetonta viivytystä jaettava tietoja mahdollisesta suunnitellusta tai olemassa olevasta valvontatoimesta tai -toimenpiteestä tai tapauksen mukaan ja jos tällaiset tiedot ovat vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen saatavilla, samaa tapausta koskevasta meneillään olevasta rikostutkinnasta.

2. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on

a) ilmoitettava toisilleen säännöllisesti rajat ylittävistä markkinoiden väärinkäyttötilanteista;

b) tiedotettava toisilleen rajat ylittäviin markkinoiden väärinkäyttötilanteisiin liittyvistä merkittävistä muutoksista, jotka tapahtuvat säännöllisten ilmoitusten välillä;

c) koordinoitava valvonta- ja täytäntöönpanotoimiaan.

([7]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2545, annettu 24 päivänä syyskuuta 2024, teknisistä täytäntöönpanostandardeista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 soveltamiseksi toimivaltaisten viranomaisten välisessä yhteistyössä ja tietojenvaihdossa käytettävien vakiolomakkeiden, mallipohjien ja menettelyjen osalta (EUVL L, 2024/2545, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2545/oj).

3. Toimivaltaisen viranomaisen, joka on virallisesti käynnistänyt tutkinnan tai täytäntöönpanotoimen tai joka on tietoinen mahdollisesta rikostutkinnasta, on ilmoitettava asiasta muille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille sekä mahdollisille niiden kaupankäyntialustojen toimivaltaisille viranomaisille, joilla kryptovara on otettu kaupankäynnin kohteeksi. Tiedot ilmoittava toimivaltainen viranomainen voi ilmoittaa asiasta ESMAlle.

4. Toimivaltaiset viranomaiset, jotka ovat käynnistäneet tutkinta- tai täytäntöönpanotoimia rajat ylittävien tilanteiden yhteydessä tai osallistuneet niihin, voivat pyytää ESMAn koordinointia.

5. Tässä artiklassa ’rajat ylittävillä markkinoiden väärinkäyttötilanteilla’ tarkoitetaan mitä tahansa seuraavista tilanteista:

a) tilanne, jossa useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen on toimivaltainen havaitsemaan tai tutkimaan mahdollisen markkinoiden väärinkäyttötapauksen tai määräämään siitä seuraamuksia;

b) tilanne, jossa kahden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen yhteistyö on tarpeen mahdollisen markkinoiden väärinkäyttötapauksen havaitsemiseksi tai tutkimiseksi tai siitä seuraamusten määräämiseksi.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2025.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen malli

***Kaikki** 1–4 kohdan kentät on täytettävä. Jos tiettyä kenttää koskevia tietoja ei voida antaa, kenttään merkitään ”NA” ja selitetään lyhyesti syyt siihen, ettei tietoja voida antaa.*

1 KOHTA – EPÄILYTTÄVÄÄ LIIKETOINTA TAI TOIMEKSIANTOA KOSKEVAN ILMOITUKSEN ANTAVAN YHTEISÖN/HENKILÖN TIEDOT

Ammattinsa puolesta liiketoimia kryptovaroilla järjestävät tai toteuttavat henkilöt (täsmennettävä kunkin osalta):

Luonnollisen henkilön nimi	[Ilmoituksen antavassa yhteisössä ilmoittamisesta vastaavan luonnollisen henkilön etu- ja sukunimet.]
Asema ilmoittavassa yhteisössä	[Ilmoituksen antavassa yhteisössä ilmoittamisesta vastaavan luonnollisen henkilön asema.]
Ilmoittavan yhteisön nimi	[Ilmoittavan yhteisön täydellinen nimi, mukaan lukien oikeushenkilöiden osalta — yhteisön oikeudellinen muoto sen maan rekisterimerkinnän mukaisesti, jonka lain mukaan se on perustettu, soveltuvin osin, ja — oikeushenkilötunnus (Legal Entity Identifier) standardin ISO 17442 oikeushenkilötunnisteen mukaisesti.]
Ilmoittavan yhteisön osoite	[Täydellinen osoite (katu, katunumero, postinumero, kaupunki, osavaltio/lääni) ja maa.]
Ominaisuus, jossa yhteisö on toiminut niiden DLT-teknologian toimintaan liittyvien toimeksiantojen, liiketoimien tai toiminnan osalta, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä	[Kuvaus siitä, missä ominaisuudessa ilmoittava yhteisö on toiminut niiden hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyvien toimeksiantojen, liiketoimien tai toiminnan suhteen, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä, esim. toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaan puolesta, kaupankäyntialustan ylläpito...]
Ilmoittavan yhteisön kaupankäyntityyppi (esim. markkinatakaus, arbitraasi) ja kaupankäynnin kohteena olevan kryptovaran tyyppi	[Kuvaus kaikista yhteisöön, sopimukseen tai organisaatioon liittyvistä järjestelyistä, olosuhteista tai suhteista.]
Yhteyshenkilö täydentäviä tietopyyntöjä varten	[Yhteyshenkilö ilmoittavassa yhteisössä ilmoitukseen liittyviä täydentäviä tietopyyntöjä varten (esim. vaatimustenmukaisuudesta vastaava toimihenkilö) yhteystietoineen, jos kyseessä on eri henkilö kuin epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen tekevä henkilö: — etu- ja sukunimet; — asema ilmoittavassa yhteisössä; — työsähköpostiosoite; — työpuhelinnumero.]
Onko tosiseikat jo ilmoitettu viranomaisille?	Tieto siitä, onko tosiseikat jo ilmoitettu viranomaisille (jos on, ilmoitetaan viranomaisen nimi).

2 KOHTA – HAJAUTETUN TILIKIRJAN TEKNOLOGIAN TOIMINTAAN LIITTYVÄ LIIKETOIMI/TOIMEKSIANTO/TOIMINTA JA MUUT NÄKÖKOHDAT

Kryptovaran kuvaus	Kuvaus ilmoituksen kohteena olevasta kryptovarasta ja — kryptovaran koko nimi (mukaan lukien ISO 24165–2 -standardin mukainen digitaalisen tokenin tunnus (DTI-tunnus) tai tietojen säilyttämistä kaikista kryptovarapalveluista, toimista, toimeksiannoista ja liiketoimista annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2025/1140 ([1]) (tietojen säilyttämistä koskevat sääntelystandardit) 15 artiklassa tarkoitettu yksilöllinen tunnus) tai, jos DTI-tunnusta ei ole, kuvaus kryptovarasta. Jos epäilyttävään toimintaan liittyy kaupankäyntipari, tässä on ilmoitettava molemmat parin muodostavat kryptovarat — kryptovaran tyyppi (omaisuusreferenssitoken, sähkörahatoken, muu kryptovara) ja omaisuusreferenssitokenien ja sähkörahatokenien osalta kryptovaran referenssinä oleva arvo, oikeus tai virallinen valuutta (tai näiden yhdistelmä), jolla kryptovaran arvo pyritään vakauttamaan.
Hajautettujen tilikirjojen nimet	[Niiden hajautettujen tilikirjojen täydelliset nimet, joissa on havaittu epäilyttävää toimintaa]
Kauppapaikka, jossa toimeksianto annettiin tai liiketoimi toteutettiin	[Sen kaupankäyntialustan nimi ja ISO 10383 -standardin mukainen kaupankäyntipaikan koodi (MIC-koodi), jolla toimeksianto annettiin tai liiketoimi toteutettiin. Jos toimeksiantoa/liiketointa ei ole yksilöity kaupankäyntialustalla, merkitään ”kaupankäyntialustan ulkopuolella” ja liiketoimen toteuttaneen kryptovarapalvelun tarjoajan LEI-tunnus.]
Sijaintipaikka (maa)	[Maan täydellinen nimi ja kaksi merkkiä käsittävä standardin ISO 3166–1 maakoodi.] [Tässä on täsmennettävä — toimeksiannon antopaikka — liiketoimen toteuttamispaikka — hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan liittyvän toiminnan tapahtumapaikka.]
Kuvaus DLT-teknologian toimintaan liittyvästä epäilyttävästä toimeksiannosta, liiketoimesta tai toiminnasta	[Kuvaus ainakin seuraavista ilmoitettujen toimeksiantojen, liiketoimien tai toiminnan ominaispiirteistä: — toimeksiantojen, liiketoimien tai toiminnan päivämäärät ja kellonajat (päivämäärät ja kellonajat on ilmoitettava UTC-aikoina ISO 8601 -standardin mukaisessa muodossa) — liiketoimen viitenumero tai toimeksiannon hash-tunnus — suorituspäivä ja -aika — osto-/myyntihinta — kryptovarojen volyymi/määrä — toimeksiantojen osalta toimeksiannon tyyppi (esim. ”osta x euron rajoissa”)] [Jos ilmoitetaan useita toimeksiantoja tai liiketoimia, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä, niiden hintaa ja volyymia koskevat yksityiskohdat voidaan esittää toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoituksen liitteessä.]

	— tiedot toimeksiannon peruuttamisesta tai muuttamisesta, mukaan lukien: — muutoksen luonne (esim. hinnan tai määrän muutos) ja laajuus; [Jos ilmoitetaan useita toimeksiantoja tai liiketoimia, joissa voi olla kyse sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä käydä sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita, niiden hintaa ja volyymia koskevat yksityiskohdat voidaan esittää toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoituksen liitteessä.] — toimeksiannon muuttamistapa (esim. sähköpostitse, puhelimitse). Jos ilmoitetaan hajautetun tilikirjan toimintaan liittyvästä epäilyttävästä toiminnasta, siitä olisi annettava mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot, mukaan lukien epäilyttävän toiminnan vaikutus liiketoimien validointiin ja DLT-teknologian toiminnan muuttamiseen käytetty menetelmä.
3 KOHTA – EPÄILYN KUVAUS	
Epäilyn luonne	[Rikkomuksen tyyppi, jonka perusteella ilmoituksen kohteena olevissa, DLT-teknologian toimintaan liittyvissä toimeksiannoissa, liiketoimissa tai toiminnassa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä].
Epäilyn syyt	[Kuvaus toiminnasta (liiketoimet ja toimeksiannot, toimeksiantojen antamistapa tai liiketoimien toteuttamistapa sekä toimeksiantojen ja liiketoimien ominaispiirteet, jotka tekevät niistä epäilyttäviä, DLT-teknologian toimintaan liittyvä toiminta) ja olosuhteista, joissa asia tuli ilmoittavan henkilön tietoon, ja täsmennys epäilyn syistä. Niiden kryptovarojen osalta, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa kaupankäyntialustalla, luonnehdinta tarjouskirjaan liittyvästä vuorovaikutuksesta / liiketoimesta, jossa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä.]
4 KOHTA – TIEDOT HENKILÖISTÄ, JOIDEN HAJAUTETUN TILIKIRJAN TOIMINTAAN LIITTYVISSÄ TOIMEKSIANNOISSA, LIIKETOIMISSA TAI TOIMINNASSA VOI OLLA KYSE MARKKINOIDEN VÄÄRINKÄYTÖSTÄ (”EPÄILTY HENKILÖ”)	
Nimi	[Luonnolliset henkilöt: etu- ja sukunimet.] [Oikeushenkilöt: täydellinen nimi, mukaan lukien oikeudellinen muoto sen maan rekisterimerkinnän mukaisesti, jonka lain mukaan se on perustettu, soveltuvin osin, ja standardin ISO 17442 mukainen oikeushenkilötunnus (LEI-tunnus).]
Kansallinen henkilötunnus	[Numero ja/tai teksti] [Jos kansallista henkilötunnusta ei ole tai se ei ole tiedossa, ilmoitetaan syntymäaika (ainoastaan luonnollisten henkilöiden osalta) ISO 8601 -muodossa]
Osoite	[Täydellinen osoite (katu, katunumero, postinumero, kaupunki, osavaltio/lääni) ja maa.]
Työpaikkaa koskevat tiedot: – Sijaintipaikka – Asema	[Epäillyn henkilön työpaikkaa koskevat tiedot, jotka ovat peräisin ilmoittavan yhteisön sisäisistä tietolähteistä (esim. asiakkaiden tapauksessa tiliasiakirjat, ilmoittavan yhteisön työntekijän tapauksessa henkilöstötietojärjestelmä).]
Tilinumerot ja lompakon osoitteet	[Käteistilit, kaikki yhteiset tilit tai kaikki valtakirjat epäillyn yhteisön/henkilön tiliin. Liiketoimeen tai epäiltyyn toimintaan liittyvät lompakon osoitteet]
Asiakkaan tunnus	[Jos epäilty henkilö on ilmoittavan yhteisön asiakas.]
Suhde asianomaisen kryptovaran liikkeeseenlaskijaan	[Kuvaus kaikista yhteisöön, sopimukseen tai organisaatioon liittyvistä järjestelyistä, olosuhteista tai suhteista.]

5 KOHTA – LISÄTIEDOT

Muut ilmoituksen kannalta merkitykselliset tiedot toiminnasta riippuen

[Jäljempänä oleva luettelo on ohjeellinen ja ei-tyhjentävä. Ilmoittava henkilö voi antaa muita ilmoituksen kannalta merkityksellisinä pitämiään tietoja.]

— Epäillyn henkilön asema (esim. yksityisasiakas, laitokset)
— Epäillyn yhteisön/henkilön toiminnan luonne (omaan lukuun, asiakkaan puolesta, liiketoimen validoija hajautetun tilikirjan järjestelmässä, muu)
— Jos epäilty toiminta tapahtuu DLT-järjestelmässä, muita merkityksellisiä tietoja voivat olla muun muassa seuraavat:
  — tieto siitä, tapahtuiko liiketoimi julkisen vai yksityisen (salatun) transaktiojonon (eli mempoolin) kautta ennen kuin se validoitiin DLT-järjestelmässä
  — onko DLT-järjestelmä julkinen (avoin) vai yksityinen (suljettu)
  — mahdollinen vuorovaikutus älysopimusten kanssa, mukaan lukien sopimuksen osoitteen ja aktivoidun toiminnon erittely
— Epäillyn yhteisön/henkilön salkun koko
— Päivämäärä, jona liikesuhde asiakkaan kanssa alkoi, jos epäilty yhteisö/henkilö on ilmoittavan henkilön/yhteisön asiakas
— Epäillyn yhteisön kaupankäyntiyksikön toiminnan tyyppi, jos tiedot ovat saatavilla
— Epäillyn yhteisön/henkilön kaupankäyntitavat. Esimerkkejä tiedoista, jotka voivat olla hyödyllisiä:
  — epäillyn yhteisön/henkilön kaupankäyntitavat
  — ilmoitetun liiketoimen/toimeksiannon laajuuden vertailtavuus epäillyn yhteisön/henkilön edellisten 12 kuukauden aikana antamien toimeksiantojen tai toteuttamien liiketoimien keskimääräisen laajuuden kanssa;
  — epäillyn yhteisön/henkilön toimintatavat, kun on kyse kryptovaroista, joilla epäilty yhteisö/henkilö on käynyt kauppaa edellisten 12 kuukauden aikana; erityisesti, liittyykö ilmoitettu toimeksianto/liiketoimi kryptovaraan, jolla epäilty yhteisö/henkilö on käynyt kauppaa edellisen vuoden aikana
— Muut yhteisöt/henkilöt, joiden tiedetään osallistuneen toimeksiantoihin tai liiketoimiin, joissa voi olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä:
  — nimet
— Toiminta (esim. toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaan puolesta, kaupankäynti omaan lukuun, kaupankäyntialustan ylläpito, liiketoimien validoiminen)

6 KOHTA – LIITEASIAKIRJAT

[Luettelo ilmoitusta tukevista liiteasiakirjoista ja muusta aineistosta.]

[Tällaista dokumentaatiota ovat muun muassa sähköpostiviestit, keskustelutallenteet, toimeksiantoja/liiketoimia koskeva kirjanpito, hajautetun tilikirjan teknologiaa koskeva kirjanpito, vahvistukset, välittäjien raportit, valtakirjat ja mahdolliset merkitykselliset tiedotusvälineiden kommentit.

Jos tämän ilmoitusmallin 2 kohdassa tarkoitetuista hajautetun tilikirjan toimintaan liittyvistä toimeksiannoista/liiketoimista/toiminnasta annetaan yksityiskohtaista tietoa erillisessä liitteessä, ilmoitetaan kyseisen liitteen otsikko.]

([1]) Komission delegoitu asetus (EU) 2025/1140, annettu 27 päivänä helmikuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa täsmennetään kirjanpito kaikista suoritetuista kryptovarapalveluista, toiminnoista, toimeksiannoista ja liiketoimista (EUVL L, 2025/1140, 10.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1140/oj).